

Oslo, 16. november 2017

VEDR TILSYN OG VARSEL OM PÅLEGG FRA ARBEIDSTILSYNET

Arbeidstilsynet varslet tidligere i år at de ville gjennomføre økt kontroll og tilsyn i bl.a. frukt- og bærneringen i sesongen 2017. For at produsentene skulle være forberedt på dette, arrangerte Gartnerhallen, i samarbeid med NLR Vest, flere produsentsamlinger med tema «Bruk av utenlandsk arbeidskraft i frukt- og bærneringa». Møteserien ble gjort i overensstemmelse med bl.a. Arbeidstilsynet, som også holdt innlegg. Innleggene fra Arbeidstilsynet redegjorde for aktuelt regelverk, utforming av arbeidsavtaler, beregning og regler for arbeidstid, og regler for innkvartering. Det var gode diskusjoner, og mange spørsmål. Det ble imidlertid ikke spesifisert konkret ev. krav til enkeltrom, eller hvordan en definerer hva som menes med arbeidsforhold av lengere varighet.

I tillegg til møteserien i Sogn, hvor vi også hadde med representanter fra bl.a. skatteetaten og NHO Mat og Drikke, er vi kjent med at det er arrangert lignende produsentsamlinger med dette som tema flere steder i landet. Det skulle derfor ligge godt til rette for at produsentene var godt forberedt på at det kunne bli tilsyn fra Arbeidstilsynet denne sesongen.

Arbeidstilsynet hevdet på samlingene, at tilsynet i seg selv ikke er det viktigste, men at de gjennom rettledning og kunnskapsformidling skal bidra til at regelverk følges. Det ble derfor lagt stor vekt på dette i de nevnte samlingene.

Overraskelsen er derfor stor, når vi ser at flere av våre medlemmer og bærprodusenter har fått varsel om pålegg, knyttet til innkvartering. Begrunnelsen går i korthet ut på at de som arbeidsgiver ikke tilfredsstiller kravene som stilles til innkvartering.

I begrunnelsene for å varsle pålegg, er det bl.a. vist til bestemmelsene om at hovedregelen er innkvartering i enkeltrom. Det vises til hjemmel i Arbeidsmiljøloven § 4-4, fjerde ledd.

Gartnerhallen har sett nærmere på de varslede påleggene, og er i tvil om Arbeidstilsynet har tilstrekkelig hjemmel og begrunnelse for sin avgjørelse. I Arbeidsmiljøloven står det ikke noe om krav til enkeltrom: *Innkvartering som arbeidsgiver stiller til rådighet for arbeidstaker skal være forsvarlig utført, innredet og vedlikeholdt. Eventuelle husordensregler skal fastsettes i samråd med representanter for arbeidstakerne.*

I Arbeidstilsynets tolkning går det fram følgende: *Som hovedregel skal arbeidstaker innkvarteres i enkeltrom. Dette gjelder særlig dersom arbeidstakeren skal bo på stedet i lengre perioder. Muligheten for tilstrekkelig hvile er viktig for å kunne restituere seg. Dette har direkte betydning for arbeidstakernes helse og sikkerhet på arbeidsplassen.*

Så langt vi er kjent med er ikke denne tolkningen forskriftsfestet, og vi mener at definisjonen av «bo på stedet i lengre perioder», ikke kan komme til anvendelse for sesongarbeidere som er ansatt i korte perioder, f.eks. fra 3 til 7 uker.

Slik vi oppfatter Arbeidstilsynets begrunnelse vises det til praksis innen byggebransjen, og at Arbeidstilsynet ønsker at praksis med enerom blir en standard også for landbruksbransjen. Vi mener det ikke er grunnlag for å praktisere et slikt ønske, før det ev. er lovfeste, noe vi ikke kan se er tilfellet pr. i dag.

På bakgrunn av det Gartnerhallen er kjent med, mener vi at det er grunnlag for de berørte produsentene å påklage Arbeidstilsynets avgjørelse. Det er viktig at en skriftlig klage fremmes innen fristen produsenten har fått til å uttale seg. Gartnerhallen har også vært i kontakt med NHO Mat og Drikke, og juridisk avdeling i Norges Bondelag, som deler vår oppfatning om at Arbeidstilsynets krav om enkeltrom for sesongarbeidere ikke kan forsvares.

Kontaktpersoner:

Arve Gladheim	91 88 00 66	arve.gladheim@gartnerhallen.no
Steinar Haugse	95 80 40 42	steinar.haugse@gartnerhallen.no